

2017-08-31 Nr. 04-0303

DĖL SPECIALIŲJŲ PERTRAUKŲ PEDAGOGINIAMS DARBUOTOJAMS SUTEIKIMO

Lietuvos švietimo profesinė sąjunga (toliau – LŠPS), atsižvelgdama į tai, kad nuo 2017-07-01 įsigaliojus Lietuvos Respublikos darbo kodeksui (toliau – Kodeksas), pasikeitė teisinis reguliavimas, kuris numato specialiųjų pertraukų suteikimą ir siekdama užtikrinti tinkamą Kodekso aiškinimą ir taikymą pedagoginių darbuotojų atžvilgiu, savo kompetencijos ribose, teikia šį paaiškinimą visiems suinteresuotiems asmenims.

Vadovaujantis Kodekso 122 str. 2 d. 1 p. darbuotojui suteikiamos specialios pertraukos dirbant didelės protinės įtampos reikalaujantį darbą. Atsižvelgiant į tai, kad pedagoginiai darbuotojai priskiriami darbuotojų kategorijai, kurie dirba didelės protinės įtampos reikalaujantį darbą, jiems privalo būti suteiktos specialios pertraukos, kurių suteikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 496 patvirtintas Specialių pertraukų trukmės per darbo dieną (pamainą) ir jų nustatymo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas). Vadovaujantis Aprašo 4 p. minimali specialiųjų pertraukų trukmė per 8 valandų darbo dieną (pamainą) turi būti ne mažesnė kaip 40 minučių; esant kitai darbo dienos (pamainos) trukmei, specialiųjų pertraukų trukmė turi būti proporcinga darbo laikui. Vadovaujantis Aprašo 5.2 papunkčiu, specialios pertraukos suteikiamos kai darbuotojai dirba didelės protinės įtampos reikalaujantį darbą.

Atsižvelgiant į teisės aktų, reglamentuojančių specialiąsias pertraukas pasikeitimus, mokytojams privalo būti suteikiamos specialiosios pertraukos tarp pamokų proporcingos darbo laikui, kurios turi būti skirtos pailsėti ir pasiruošti ugdymo procesui.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 59 str. 5 d. 3 p. mokyklos vadovas yra atsakingas už vaikų saugumą ugdymo proceso metu. Mokytojai yra atsakingi už pareigų, numatytų mokyklos darbo tvarkos taisyklėse bei pareiginiuose nuostatuose numatytų pareigų ir funkcijų vykdymą. Mokytojai atsako už mokinių sveikatą ir saugumą pamokų, neformaliojo ugdymo ar organizuojamų renginių mokykloje metu.

Pagal LR Civilinį kodeksą vaikai iki pilnametystės ar emancipacijos yra tėvų prižiūrimi; taip pat tėvai turi teisę ir pareigą dorai auklėti ir prižiūrėti savo vaikus, rūpintis jų sveikata, išlaikyti juos, atsižvelgdami į jų fizinę ir protinę būklę sudaryti palankias sąlygas visapusiškai ir harmoningai vystytis, kad vaikas būtų parengtas savarankiškam gyvenimui visuomenėje. Be to, vadovaujantis LR švietimo įstatymo 47 str. 2 d. 5 p. tėvams numatyta pareiga ugdyti vaiko vertybines orientacijas, kontroliuoti ir koreguoti jo elgesį.

Atsižvelgiant į tai, kad mokytojai atsako už vaikų saugumą tik ugdymo proceso metu, švietimo vadovas įpareigotas užtikrinti saugią aplinką švietimo įstaigoje, o tėvai turi pareigą vaikus prižiūrėti ir auklėti, rūpintis jų sveikata kitu metu nei vykdomas ugdymo procesas, tėvai turi pareigą išaiškinti savo vaikams kaip elgtis tuo metu, kai jie nėra įtraukti į ugdymo procesą.

Dėl šios priežasties už mokinių elgesį ir saugumą pertraukų tarp pamokų metu yra atsakingas švietimo įstaigos vadovas ir jų tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai. Įstaigos vadovas privalo organizuoti darbą taip, kad mokytojai atliktų tik savo pagrindinę funkciją. Vadovo pareiga tinkamomis priemonėmis pasirūpinti mokinių saugumu pertraukų metu, o tėvai turi užtikrinti auklėdami vaiką ir kontroliuodami jo elgesį.

Lietuvos švietimo profesinės
sąjungos pirmininkas

Audrius Jurgelevičius

